

I.

„Ordering”

Ik meen wel te mogen constateeren, dat het in onzen tegenwoordigen tijd, velen menschen klaar is geworden, dat het geloof aan een mogelijke verwezenlijking van een, hoe vernuftig ook in elkaar gezet, economisch stelsel, een utopie en een dwaasheid is.

Meestal vindt deze onmogelijkheid haar grond hierin, dat de opsteller of -stellers van een systeem, geen rekening hebben kunnen houden met den levenden en dus onberekenbaren factor „de mensch”. — Of liever, hierin, dat deze economen, idealistisch als ze waren, uitgingen van den idealen, dus niet levenden, mensch.

De economie heeft dan m.i. ook noodzakelijk de naam van „leer der vergissingen” gekregen.

Typisch is steeds dat de „belijders” van een stelsel de menselijke neiging vertoonen, het systeem te willen verstarren niet alleen, maar ook zich steeds sterker te willen laten voorstaan op hunne beginselvastheid.

Het is hen een religie geworden. De stichter werd hen een heilige.

Uit het „Carnaval der burgers” van ter Braak citeer ik „De geschiedenis der dogmatiek is die der verstarde ketterij, en de geschiedenis der ketterij is die der nieuwe dogmatiek”. De vicieuse cirkel.

Eenigen tijd geleden, mocht ik, in het Concertgebouw, te Amsterdam, een bijeenkomst der S. D. A. P. bijwonen, waar Ir. Albarda sprak.

Ik voelde mij er als in een of ander streng Calvinistische kerk. Albarda sprak, als een extatisch theoloog van de verzekerde heilstaatsverwachting, die in de harten van het proletariaat moest levend blijven, juist zooals de dominée-„herder”, iedere Zondag weer, in zijn kudde de hoop op een eeuwig dolce farniente in het koninkrijk der hemelen, doet oplaaien.

Toen Albarda had opgehouden te spreken, was het, als na een kerkdienst, eenige oogenblikken doodstil, en toen zette de organist een gewijd koraalspel in.

Het socialisme zoowel als de religie, zijn beide, de uit angst, tot zekerheid verdraaide onzekerheden, waarmede de mensch zich zelf bedriegt, en waardoor hij als het ware een gedeelte van zijn levend ik buiten het leven stelt.

Vooruit de gang der ontwikkeling te willen aangeven, op een gebied, waar de mensch als levend wezen, mede den gang dezer ontwikkeling zal bepalen, is onmogelijk.

En daar de doode theorie dan aangeeft hoe de levende praktijk zich zal hebben te ontwikkelen, ontstaat er, zooals vooral in godsdienstgeschiedenis wel zeer opmerkelijk is, gereede aanleiding tot het ontstaan van secten, die elkaar, vanzelfsprekend, te heftiger de orthodoxie bestrijden, naarmate ze dichter bij elkaar staan.

Dit wil zeggen, de menschen, die de rustbrengende zekerheid met een deel van het eigen levend ik hebben moeten betalen, wenschen deze rust nu ook ten koste van alles vast te houden, en dus prat gaande op eigen beginselvastheid, willen ze zich er nooit van bewust worden, dat op een zeker oogenblik, de theorie zou hebben gefaald.

Ze zoeken nu, consequent, de fout niet in doode theorie maar in de levende praktijk, bij de partijgenooten revisionisten, die de fout ziende, de theorie willen herzien.

Deze kettters dragen dan de schuld en de vloek wordt over hen uitgesproken.

De menschen bekijken dus de praktijk door een zelfgemaakte of door partijleiders of theologen grillig geslepen bril, en zien nu de werkelijke gebeurlijkheden zóó, dat ze toch wel passen in het systeem.

De economen houden zich, „als goede geloovigen”, bezig met het, met kunstgrepen en zelfbedrog, inpassen van de praktijk in de theorie.

De eenige juiste methode zou zijn, de theorie aan de praktijk te toetsen, maar vervalt hiermee niet de praktische waarde der theorie.

Zoo'n systeem-theorie wordt dan het opspeuren van systeem in dat wat geschiedenis geworden is.

Daargelaten of dit al mogelijk is.

Eén, en wel op godsdienstig terrein gelegen, systeem, n.l. dat der katholieke kerk heeft op geniale wijze met de menselijke

factor rekening weten te houden, maar daarom juist mist het ook alle vaste omlijning en heeft het dus de kans op ketterij zeer klein gemaakt.

Binnen de R.K. kerk vindt „elck wat wils”.

Deze kerk komt mij altijd voor als een leidzame verzameling van plezierig verantwoordingloozen, die ieder op eigen wijze en naar behoefte de verantwoordelijkheid gelegd hebben in handen van daartoe speciaal door het instituut geschoolde krachten. Maar om nu speciaal op economisch gebied te komen.

Het is wel aangetoond, dat een systeem daar verwerpelijk is. Elk verstandig mensch is het dan ook geraden, zich niet aan een stelsel te verkoopen, maar te eischen, dat overal, niet de theoretici en de door het dogma versteende parlementariërs, maar de in het leven staande praktijkmensen, het laatste woord zullen hebben, wanneer het er om gaat maatregelen te treffen, die het belang van het volk op een of ander gebied betreffen.

Hoe was dit tot nu toe?

Een voorbeeld.

Stel er is een orthodox liberaal (die willen er zijn). Deze liberaal nu ziet, dat in gegeven omstandigheden een contingentieeringsmaatregel juist zou zijn. Toch zal hij er als liberaal „stelselmatig” tegen moeten stemmen. Een „liberaal stelsel” een contra-dictio in terminus.

Eenigen tijd geleden was er, in Amsterdam geloof ik, een internationale bijeenkomst van liberalen.

Ik herinner mij uit de kranten, een deel van het verslag der inhoud van de rede bij deze gelegenheid uitgesproken door, naar ik meen, nu wijlen, Minister Kalff.

Deze vertelde o.a. ongeveer het volgende:

Vele menschen beweerden, dat het liberalisme, zooals niet met twee dan toch met een been in het graf staat.

Inderdaad, begreep spreker, hoe de bewering gedaan werd, want de liberalen hadden noodgedwongen, tegen zichzelf in, meermalen voor maatregelen gestemd, die in de liberale kraam eigenlijk niet te pas kwamen.

Maar, zoo ging hij verder, mijn geloof aan de onsterfelijkheid van het liberalisme is nog onaangestast, en de overtuiging dat het liberalisme levend is in de harten van millioenen Europeanen, is mij door deze bijeenkomst nog te sterker geworden. Eens zal het liberalisme herleven.

Afwachten maar!

De spreker verweerde zich dus eigenlijk tegen de beschuldiging als zou het liberalisme liberaal zijn. Want waardoor toont iemand zich meer liberaal, dan juist door zich niet door dik en dun te binden aan alles wat het „liberaal program” hem voorschrijft.

Nog iets anders.

Wanneer in het parlement een voorstel wordt aangenomen, omdat de meerderheid het voorgestelde, principieel moest aanvaarden, dan zou, wanneer de uitwerking het tegendeel van de verwachtingen waarmaakte, dit toch nooit door de vroegere voorstemmers kunnen worden herroepen, want dit zou het stelsel veroordeelen.

Daarom moet het uit zijn met de heerschappij der parlementariërs en theoretici.

Een leergang als ordening, die door theoretici geleid wordt, is ook te veroordeelen.

Zoo een leergang zou alleen dan aan een goed doel beantwoorden wanneer er een opsomming werd gegeven van feiten uit de historie.

Bijvoorbeeld. In de textielindustrie heerschte toen en toen die minder gewenschte toestand. Er werd in de vergadering der in de textielbranche werkzamen dit of dat besloten en het werd beter — of nadat dit niets uitwerkte werd het op een andere wijze geprobeerd en toen was als op slag de toestand gezond.

Maar zoo is de leergang niet geweest. Er kwamen enkele, noodzakelijk eenzijdige theoretici die probeerden eigen, buiten de praktijk geboren, algemeene gedachten aan de man te brengen.

Niet alleen dat de inleiders ieder voor zich eenzijdig waren, maar tezamen waren ze ook nog rööd georiënteerd.

Stel dat ik dit toch waardevol vond, dan toch zou ik nog wel eens willen weten, welke van de studenten, die deze leergang volgde, er zou durven beweren, dat hij genoeg op de hoogte is van deze zaken, om hier kritisch te hebben kunnen luisteren. Ik geloof, dat ik, wanneer ik een van de inleiders was geweest, en ik had dat artikeltje van de heer Ri van Hasselt in de Spiegel gelezen, — ik geloof, dat ik me dan naar gelachen zou hebben. Heel kort maar. Nu heb ik dat trouwens ook gedaan.

Daarna zou ik me niet hebben kunnen inhouden en gemompelt hebben „zoo'n snotjongen toch, zoo'n snobje”.

Hij vond mijn inleiding goed! ha, ha!

Erg lang boos zou ik niet gebleven zijn!

Ik zou een aardige prentbriefkaart gekocht hebben, en er opgeschreven hebben. „Jongentje van Hasselt je bent toch lief, hoor!” en dan op de bus met dat ding.

Ter zake!

Ik beweer dus, dat de aard der te treffen maatregelen op

VACANTIEERGERNIS.

Traag schuift het lokomotiefje z'n wagentjes over de rails, kleine stoomwolkjes blazend, waarmee de wind zijn vroolijk spel speelt en ze in het land verspreidt, tot ze in de duisternis verloren gaan. Zoo nu en dan een schrill geluidje uit de stoomfluit, dat de stilte even verbreekt.

Het is warm in de coupé, een lucht van vieze tabaksrook en slechte parfum hebben het tochtje buitenlucht, dat bij het haastig in- en uitstappen binnen is gekomen, al lang bedorven. Met walging haal ik adem, toch durf ik het raampje niet open doen, angstig voor de felle, schreeuwerige protesten van mijn medereizigers, die ik daarop weet te volgen.

De beenen languitstrekkend, hang ik vervelend op de ongemakkelijke bank en erger me.

Erg me, omdat er nu weer een vakantie voor me ligt, ver van Delft, hier in deze doodsche stad met z'n sombere straten en rommelig doorelkaar geplaatste huizen. Erg me bovenal om die menschen hier, die je niet meer kent, die elk vervuld van hun eigen belangetjes, kwaad en onbegrijpelijk tegenover me staan.

Tevergeefs tracht ik mijzelf te vergeten, dat ergert me nog meer.

Het gesprek naast me in slecht dialect is er maar om dit gevoel te versterken, het wordt ondragelijk.

Ik roffel wat tegen het beschot en wrijf mijn schoenen over elkaar. Mijn buurman denkt dat ik wintervoeten heb en vindt er een aanknooppingspunt voor een praatje in:

„Koud weertje, wat.”

„Hm,” ik kijk door de poppetjes, die ik op de ruiten trek, de voorbijtrekkende nacht in, waar de eenzame lichtjes de verspreide huisjes verraden.

Er loopen druppeltjes langs de ruit een grillig spoor achterlatend, terwijl ze vooruit schieten, dan even aarzelend om tenslotte door het plasje beneden opgeslokt te worden.

Dan vervagen de zwarte lijnen en gaan weer over in het grauw van de beslagen ruit en ik zit weer opgesloten in deze enge ruimte.

Mijn buurman klopt z'n pijp uit tegen het hout van de bank, snuit z'n neus in een roodgebloemde zakdoek en draait een bonte wollen doek om zijn nek, een zeker teeken dat we het doel naderen.

„Dat zit er al weer op,” begint hij vriendelijk lachend, terwijl hij een klodder bruin sap met een handige trek van zijn lippen op de grond mikt.

„Het begint pas,” meen ik tot zijn verbazing.

Neon reclames, lichtende staddaken, boogkwik- en natriumlampen kondigen de stad aan.

Ik open het deurtje vast om reeds nu van de frissche lucht te genieten. Met een gevoel van een kanarievogeltje dat uit zijn kooitje losgelaten wordt, spring ik op het perron, dring met de menigte door de contróle en loop haastig langs schreeuwende taxie-chauffeurs de bekende weg, diep ademhalend in het volle genot van mijn vrijheid.

Hol klinken mijn voetstappen in de leege straten, dat is prettig, het geeft plezier in het loopen.

(Wordt vervolgd).

economisch gebied, moet bepaald worden niet door de doode stelselorthodoxie, maar door de levende praktijk van het oogenblik.

Deze eisch wordt bepaald door de op het terrein waarop de maatregel betrekking heeft, terzake kundige practici. De corporaties als ge wilt.

Wanneer zal dit hier eens komen. Zouden we dan eindelijk eens verlost raken, van de, door de menigvuldige elkaar heftig bekampende, aan het eigen stelsel verkochte partijen, gestichte warboel, en weer komen tot een overzichtelijk geheel.

Ik bedoel dan de partijen voor zoover ze er economische theorieën op na houden.

Dit kan naar mijn meening alleen door de verdelging van de sfeer van door elkaar geloopten inter- en nationalisme. We moeten terug naar de nationale gedachte.

Ik wil vooral niet zeggen dat dit een einddoel is, maar ik geloof dat we via een gezond nationalisme tot een gezond Europa en dan weer tot een gezonder internationalisme kunnen komen, en dan wéér verder spiraalsgewijs.

(Wordt vervolgd).

D. S. T. G.

Promenata matutinata.

Op een zonnige herfstdag hingen wij over de witte leuning van de St. Jansbrug. Het was een rustige dag, slechts af en toe hoefden wij ons uit onze nonchalante houding op te richten om een rank figuurtje, dat zich spoedde naar heur club, een plichtmatige groet toe te zwaaien.

Plots klinkt achter ons een rinkelbel, en toen wij omzagen stond daar vriendelijk glimlachend la marchesa di macaroni. Rad pratend vestigde zij vergenoegd onze aandacht op het tweewielige karretje waaraan juist de Graaf de laatste toebe-reidselen trof tot een uitvoering van de wals uit la Bohème. Aldra waren we in een druk gesprek gewikkeld met den charmanten Graaf.

„Buon Giorno conte mio?”

„Comè sta?”

„Ane, ces messieurs du theatre” sourit madame la comtesse.

„Messieurs,” sprak graaf Macaroni, een vinger langs kin en neuspunt leggend, „vous avez des idées?”

Non?

Moi j'en ai nul

Une Merveilleuse idée messieurs!

Waarom speelt U niet eens een stuk uit het oude Italië, Tosca, Cavalleria Rusticana, Il mercatore

„Ah il mercatore” zuchtte de gravin.

„Il mercatore De koopman dacht de president luid: „De koopman van Venetië!” Maar natuurlijk.

„Buon Giorno”

„Salve” de graaf.

FIORE.

VAK-VEREENIGINGEN

Mijnbouwkundige Vereeniging.

Gewone Vergadering op Donderdag 31 Januari te 20.30 uur, in de bovenzaal Beestenmarkt 26. Spreker: G. Broersma. Onderwerp: „Over Egypte”.

Namens het Bestuur:

J. A. VAN DER KLOES, *Secretaris*.

Scheepsbouwkundig Gezelschap „William Froude”.

Algemeene vergadering en boekverkoop op Dinsdag 5 Februari a.s., 2.30 uur.

Namens het Bestuur:

J. H. WILTON, *Secretaris*.

Electrotechnische Vereeniging te Delft.

In samenwerking met het Gezelschap „Practische Studie”, Bouwkundige Afdeling, zal op Donderdag 31 Januari te 20 uur in zaal B van het Laboratorium voor Electrotechniek, Kanaalweg 2b, Delft een voordracht, geïllustreerd met lichtbeelden, gehouden worden door: Dr. Ing. N. A. Halbertsma. Onderwerp: Tentoonstellingen als mijlpalen voor de ontwikkeling van de verlichtingskunde.

Namens het Bestuur:

H. HOEKSTRA, *Secretaris*.

**STAATSMIJN
PRODUCTEN**

**HYBRANDSTOFFEN
HANDEL
V.H.S. OLLEMANS**

HET
NEDERLANDSCHE
TECHNICUM

PBNA-Arnhem

kan U van dienst zijn met modern studie-
materiaal over alle praktische vakken.

De lessen zijn uitgebreider
dan dictaten en behandelen
de moderne praktijk.

Studeer techniek thuis !

Volledige cursussen voor elk vak,
voorkomende bij de

- Burgerbouwkunde
- Waterbouwkunde
- Werktuigbouwkunde
- Electrotechniek
- Chemische techniek

Alle gewenste inlichtingen worden kosteloos verstrekt door:

PBNA-Arnhem 78

**Drogisterij
„De Vergulde Ton”**

F. SIBBES

BREESTRAAT 53 hoek Achterom
TELEF. 161

Specialité's zoals:

Norit: f 0.45, f 0.75 en f 1.25

Formamint, Aspirin.

Verder zeer veel Binnen- en
buitenlandsche verpakte ge-
neesmiddelen, enz. enz.

GEVESTIGD 1864

**PATISSIER CUISINIER
P.M.v. DISSELDORP**

FA. GUSSENHOVEN
BINNENWATERSLOOT 30

Groote sorteering
gebakjes à 5, 6, 7, 8 ct.
Slagroomgebak 10 en 12 ct.

MOORKOPPEN

TEL. 18 TEL. 18

 „OZON”
VOORBURG

WASSCHEN
STOOMEN

SPECIALITEIT: Hofleverancier

„ECON-TARIEF”
ook voor Heerenwasch.
HET VOORDEELIGST!

Vraagt inlichtingen:
TEL.: HAAG 778011.

J. Baretta
Delft

Voorstraat 105 - Tel. 151
Postrekening No. 109854

Koopman
en Commissionnair in
**GROENTEN
EN FRUIT**
voor binnen- en buitenland

Leverancier
Societeit „Phoenix”

Vegetarisch Hotel-Restaurant „POMONA”
DEN HAAG - Molenstraat 53 - Tel. Int. 116067*

Rustige ligging in het centrum der stad - 170 Bedden
- Stroomend koud en warm water - Huistelefoon -
- Badkamers op iedere étage - Centrale verwarming -
- Kamer met 1 bed van f 3.25 af - Met 2 bedden
van f 7.- af - Restaurant à la carte — GEEN FOOIEN

Garage „dePhoenix”
CLUBGARAGE
D.S.M.
PHOENIXSTR. 28 - TELEF. 372

VERTEGENWOORDIGER:
NASH EN SINGER
AUTOMOBIELEN
EN
Harley Davidson
Francis Barnett
en **DKW Motoren**

AANBEVELEND,
W. ROUKEMA

Delftsche
Roomboter
ALLES
voor Uw koffietafel

J. FRANSEN
ACHTEROM 102
TELEFOON 435

 2 1/2 ct

De Verwarming
van Uw studeer-
vertrek met een

GASRADIATOR
OF
GASHAARD is uiterst eenvoudig
en automatisch regelbaar

GEEN STOF
GEEN ASCH

Brandstofcontrôle door middel van een tusschenmeter.
Boven een verbruik van 100 M³ per maand bedragen
de kosten slechts 2 1/2 cent per M³, waarvoor 3000
calorieën nuttig worden verkregen.

GRATIS INLICHTINGEN BIJ
DE GEMEENTEBEDRIJVEN DELFT, AFD. GAS

J.G.v. VELZEN & Zn.
VERWERSDIJK 32
TEL. 1689 DELFT

Overalls voor
practisch werken
Dames japonnen
stoffen
Heerenmode-
artikelen

ALLES KAN NAAR MAAT
VERVAARDIGD WORDEN

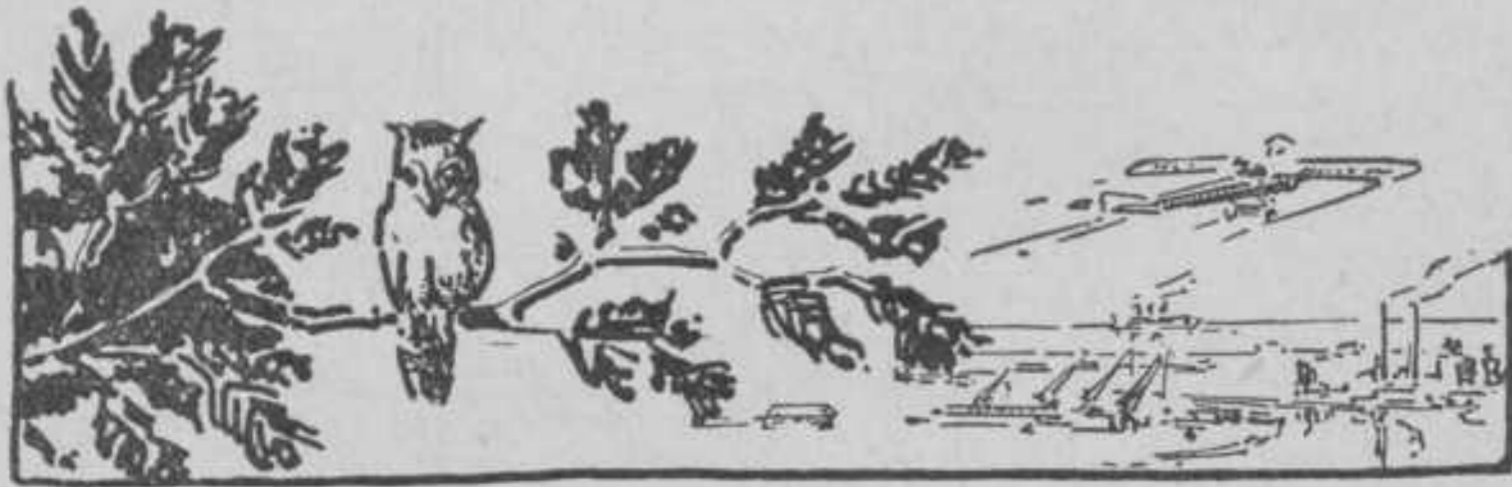
W. G. v. d. Ham
levert U uitsluitend eerste
kwaliteit
fijne vleeschwaren.
Prima kaassoorten.

Doosjes chaletkaas 6 p. 35
12 p. 37

Roomkaasjes volvet 30 ct.
Sardines vanaf 3 bl. à 25 ct.
Zalm vanaf 13 ct. per blik.
Kilo bl. erwtensoep met
worst en kluiif, 26 ct.
Pinda kaas, vanaf 19 ct.

Bestellingen worden aan huis bezorgd

OOSTEINDE 165, TELEF. 885
FREDERIK HENDRIKSTR. 9
OUDE DELFT 111^B, TEL. 157

TECHN. HOOGESCHOOL

OORDEEL OVER DE ANTWOORDEN OP DE PRIJSVRAAG,

uitgeschreven in Juni 1933 en te beantwoorden vóór 15 September 1934 door studeerenden aan een Nederlandsche instelling van hooger-onderwijs, (ingevolge art. 37 der Hooger-Onderwijswet).

Afdeeling der Bouwkunde.

Op de door de Afdeeling der Bouwkunde in Juni 1933 uitgeschreven prijsvraag, luidende: „Ontwerp van een licht- tevens uitzichttoren met dienstgebouw en café-restaurant voor een luchtvaartdienst” zijn zes antwoorden ingekomen onder de motto's: Sky pilot, X. O., M. H., Fama, Toekomst en Lochness. Eén der ontwerpen moest worden terzijde gelegd, omdat aan het programma niet was voldaan; de vijf overige voldeden aan de gestelde eischen.

Hoewel op zich zelf verheugend, dat een betrekkelijk groot aantal deelnemers de opgave geheel heeft uitgewerkt, wordt toch de voldoening daarover wel eenigszins getemperd door het gehalte van de ingezonden ontwerpen. Van geen der inzendingen kan gezegd worden, dat de opgave werkelijk in zijn geheel werd beheerscht. Naar verhouding is het tekenwerk in het algemeen het beste; de plattegronden zijn soms minder bevredigend; maar de constructie en de architectuur zijn meerendeels zwak. Er is een voorkeur voor nuchtere, weinig aan het landschap aangepaste vormen, en de belangrijkste momenten, n.l. de toegangen en vooral de toren, zijn en op zich zelf en in aansluiting aan het bouw-lichaam, bijna zonder uitzondering ontoereikend.

Tot haar leedwezen heeft de Afdeeling gemeend geen der projecten voor de bekroning te moeten aanbevelen. Een beoordeeling der afzonderlijke ontwerpen volgt hieronder.

1. Sky Pilot.

De met zeer veel ambitie doorwerkte teekeningen vertoonen verscheidene goede vondsten en oplossingen. De juiste verhoudingen naar de beteekenis der onderdeelen schieten echter veelal te kort. De eigenaardig geproportioneerde trappenaanleg met de wijdloopige entree kan minder worden gewaardeerd. Het maken van twee ongeveer even groote hallen heeft geen voldoende zin, terwijl het ook geen aanbeveling verdient om in een vrijstaand gebouw een hal van bovenlicht te voorzien. De breede trap in de hal mag zeker niet tot in de kelderverdieping doorlopen; de torentrap is te belangrijk behandeld en concurreert met de hoofdtrap.

Ter bereiking van bepaalde effecten zijn werk- en bergplaats niet overeenkomstig de bestemming architectonisch tot uiting gebracht en is in het kelderplan bij de raamverdeling niet voldoende acht geslagen op de verlichtingseischen van verschillende ruimten.

Behalve de slechte verlichting van de dienruimte, dient ook gewezen te worden op de onlogische plaatsing der raamopeningen in het buffet.

De bediening van het terras door de hoofdzaal is minder gewenscht te achten.

In de architectuur is een streven naar grootsche werking; ook dit blijkt evenwel niet voldoende beheerscht. Zoo is het hoofdelement feitelijk een uitbouw, een waranda, geworden, terwijl de toren al te massaal is.

Constructief is het werk onrijp. Het karakter van het gewapend beton skeletstelsel gaat verloren door de geweldige afmetingen en de onnoodig zware constructies.

Met alle waardeering voor de wijze waarop deze opgave bestudeerd en uitgewerkt is, moet toch worden opgemerkt, dat het ontwerp in aesthetisch en technisch opzicht niet voldoende rijp is om voor een bekroning te worden voorgedragen.

2. X. O.

De hoofdingangen zijn goed gelegen, al is de ligging recht tegenover elkaar ook niet zeer fraai. Zoo zijn ook de ruimten om de hal goed gedistribueerd; doch de hal zelf is te smal gehouden. De plaatsing van de keuken op het zuiden en ook de indeeling van dezen vleugel is niet heel gunstig.

De overmatig groote hal op de verdieping is niet gemotiveerd. Een tochtportaal tusschen deze hal en het terras had — met het oog op de anders optredende hinderlijke luchtstromingen — niet mogen ontbreken.

In verband met de bediening van het terras zal zeker op een dienstlift moeten worden gerekend.

De groepeerings der massa's is niet onverdienlijk. In de onderverdeeling en detaillering vertoonen zich zwakke elementen. De wijze waarop het terras is overdekt geeft bijv. iets zwaarmoedigs; de raamverdeling van den noordgevel is niet geheel harmonisch, terwijl de raamvorm van de groote zaal evenals de armoedig aandoende hoofdtoegangsdeur niet kunnen voldoen.

De constructie blijkt onvoldoende uit de doorsneden en waar deze is geteekend, is zij gebrekkig. Uit het gevelfragment met doorsnede blijkt een ontoereikende kennis der constructie. Het werk is met zorg geteekend, de hoofdopzet van het plan is verdienstelijk, maar de architectonische en constructieve uitwerking zijn nog onvoldoende te achten.

3. M. H.

De groepeerings van de verschillende ruimten is doordacht en de ontwikkeling van zaal en terrassen naar de rivierzijde is gunstig. De trapanleg bij den ingang is wel boeiend, maar een rustige binnenarchitectuur zal er niet door verkregen worden. De alleen aan het einde gebogen zaal heeft geen aangenamen vorm. De breede trap naar de keukenafdeeling geeft een te belangrijk accent in verband met het doel; de verhoogde ligging van deze afdeeling had beter achterwege kunnen blijven; de motiveering daarvoor wordt onvoldoende geacht. De tentoonstellingszaal heeft een te lang gerekte voorruimte; daarentegen is de buitentrap te steil en het tochtportaal is te onbeduidend.

De vormgeving vertoont wel karakter, maar in onderdeelen is de architectuur weinig opgelost. De verwachtingen in den zuidgevel verwekt, worden in de overige gevels niet vervuld. De gevels blijken in hoofdzaak in projectie te zijn ontworpen; de loodrecht op elkaar staande gevelvlakken sluiten echter in het algemeen niet harmonisch bij elkaar aan; dit moet vooral gezegd worden van de aansluiting van den keukenvleugel aan den zaalbouw, en van den zaalbouw aan de toiletruimten. In de volkomen gelijke raamwanden boven elkaar van zaal en galerij wordt de typeering gemist. De raamverdeling van den keukenvleugel is onverschillig.

De constructie is te schematisch en ontoereikend om een oordeel over het constructief vermogen van den ontwerper uit te spreken.

REPETITOREN

ELECTROTECHNIEK en WISKUNDE bij Ir. M. van der Veen, assistent T. H., Cornelis Trompstraat 60, Delft.

ELECTROTECHNIEK (STERKSTROOM beh. El. Voorz.); ZWAKSTROOM behalve Radio) bij Ir. D. Goedhart, assistent T. H., Hugo de Grootstraat 85, Delft.

ELECTR. LEER (Maxwell); NAT. ELECTR. (alg. curs.); THERMODYN.; MECH. (P₂); WISSELSTR. THEORIE; TRILL. LEER bij Dr. Ir. U. Ph. Lely (oud-assist. T. H.) zowel te Delft als te Den Haag. Adres: Van Blankenburgstr. 17, Den Haag. Tel. 335740.

KRISTALLOGRAFIE en MINERALOGIE (modellen en verzameling aanwezig) bij Ir. J. J. M. Sengers m.i., Voorschoterlaan 149^b, Rotterdam. (Van station te bereiken met lijn 21).

WISKUNDE, NATUURKUNDE, MECHANICA, KL. VIERKANTEN bij Dr. Ir. E. H. M. Beekman, Maarten Trompstraat 25.

WISKUNDE, ook BESCHRIJVENDE MEETKUNDE en THEORETISCHE MECHANICA bij Ir. W. J. Vollewens, c.i., (oud-assistent T. H.) Hoornbruglaan 84 te Rijswijk (Z.-H.), Tel. Den Haag 118393.

WISKUNDELESSEN P₁ bij Ir. B. von Faber, Julianastraat 42, Rijswijk (Z.-H.)

WISKUNDE, ook VECTORANALYSE, MECHANICA, NATUURKUNDE, WISSELSTROOMTHEORIE bij Dr. Ir. P. M. Verhoeckx, Adriaan Pauwstraat 17, Den Haag, telef. 551634. (Van station H.I.J.S.M. te bereiken met lijn 10 of 11).

Het verzorgde teekenwerk en de verschillende oplossingen in het plan bewijzen, dat met toewijding aan de opgave is gewerkt; de architectuur staat daarbij evenwel ten achter.

4. Fama.

In het algemeen is de distributie der lokaliteiten niet zorgvuldig genoeg bestudeerd.

De hoofdtoegang in den uitbouw, de ligging van de garderobe met toiletten, zoomede de ingang naar de zaal zijn niet doorzacht. De hal is verder ook ongunstig verlicht. De vorm van de zaal verdient waardeering.

De plaatsing van de keukenafdeeling is zeer ongunstig te noemen, zoowel wat betreft de oriëntering, als de dienst zelf en de bediening, als ook ten aanzien van het te verkrijgen uitzicht. Op het terras zal bovendien hinder worden ondervonden van het keukenbedrijf.

Op de verdieping had een tochtportaal tusschen hal en terras niet mogen ontbreken.

De stoelenbergplaats had zeker ook op korteren afstand van het terras moeten zijn geprojecteerd.

Op welke wijze de toiletten verlicht zijn, is niet na te gaan. De architectuur is eenigszins onsamenhangend, hoewel zij in onderdeelen niet onverdienlijk is te noemen. De hoofdingang is echter al zeer armoedig.

De oplossing van den glaserker overgaand in den lichttoren is niet functioneel gedacht.

De constructie is niet beheerscht, zooals uit de onevenredig zware gewapend beton onderdeelen tot uiting komt. Waar op ruime schaal gewapend beton is toegepast, had de toren beter als gewapend beton vakwerk kunnen worden ontworpen. Het verzorgde teekenwerk mag afzonderlijk vermeld worden.

5. Toekomst.

Het parterre-plan mist overzichtelijke ordening. De tentoonstellingszaal is te ondergeschikt gehouden, terwijl daarentegen aan de toiletafdeeling een voorname plaats werd ingeruimd. De minder gelukkige vorm der twee bovenelkaar gelegen tentoonstellingszaaltjes, de indeeling der woonvertrekken en de onvoldoende dagverlichting der economie-afdeeling behooren tot de zwakste punten van het niet voldoende beheerschte plan. De eenigszins bizar aandoende architectuur is nogal verward en niet uit de plattegronden ontwikkeld. De eenheid in architectonische details wordt hier en daar gemist.

De constructief niet verantwoorde details getuigen van onvolledigheid.

Het in potlood geteekend werk verraadt een geschoolde teekenaar.

6. Lochness.

Aangezien zoowel in sterke mate van het programma is afgeweken, als ook het geveldetail en de constructie van den toren ontbreken, kan deze inzending niet voor een beoordeeling in aanmerking komen.

De Senaat der Technische Hoogeschool,
W. REINDERS, *Rector Magnificus*.
G. DIEHL, *Secretaris*.

Dr. Ir. J. G. Ossewaarde, bij beschikking van den Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen van 22 December 1934, No. 4889, Afd. H.O. toegelaten als privaat-docent in de Afdeeling der Scheikundige Technologie aan de Technische Hoogeschool te Delft, om onderwijs te geven op het gebied van de cultuur en de technologie van eenige grondstoffen van tropisch-landbouwkundigen oorsprong, zal zijn lessen aanvangen met het houden van een openbare voordracht over: „Chemie en landbouw in Nederlandsch-Indië” op Zaterdag 9 Februari te 10.15 uur v.m. in de collegezaal van het laboratorium voor Technische Botanica der Technische Hoogeschool, Poortlandlaan 67.

De Rector Magnificus,
W. REINDERS.

De Nederlandsche Afdeeling van de Commissie ter uitvoering van het Verdrag betreffende intellectuele toenadering tusschen Nederland en België maakt bekend, dat ten behoeve van een of meer afgestudeerden, studenten, geleerden of kunstenaars van naam, die hunne studiën in 1935 aan een universiteit of hoogeschool in België wenschen voort te zetten of aldaar onderzoekingen of andere werkzaamheden wenschen te verrichten, beschikbaar is een bedrag aan Beurzen te zamen groot f 1200.—. Gegadigden kunnen zich uitsluitend schriftelijk aanmelden bij den Secretaris van de Nederlandsche Afdeeling, Mr. H. J. Smidt, Departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, te 's-Gravenhage, vóór 1 Maart.

Namens de Nederlandsche Afdeeling,
De Ondervoorzitter,
LIMBURG.
De Secretaris,
H. J. SMIDT.

Private Promotie.

Ter verkrijging van den graad van doctor in de technische wetenschap zal de heer Metske Kruijswijk, Doctorandus in de Wis- en Natuurkunde, op Woensdag den 6den Februari, des namiddags van vier tot vijf uur, in de vergaderzaal van den Senaat, Oude Delft No. 118, tegeover eene commissie uit den Senaat der Technische Hoogeschool, een proefschrift en stellingen verdedigen, beide goedgekeurd door den Promotor Prof. Dr. C. Zwikker.

De titel van het proefschrift is: „Schaduwvorming en herkenbaarheid”.

De Rector Magnificus,
W. REINDERS.

Delftsch Hoogeschoolfonds.

De voordracht van Dr. M. Herzberger over „Ueberblick über die Bildfehlertheorie”, die moest worden uitgesteld, is thans bepaald op Dinsdag 5 Februari van 14—15 uur, in het Laboratorium voor Technische Physica te Delft.

De Secretaris,
C. L. VAN NES.

Technische Hoogeschool. Afdeeling der Weg- en Waterbouwkunde.

De Voorzitter van de Afdeeling der Weg- en Waterbouwkunde van de Technische Hoogeschool te Delft maakt bekend, dat zij, die wenschen deel te nemen aan het Ingenieurs-examen voor Civiel-Ingenieur, dat zal worden afgenomen in de maand Maart, zich daarvoor schriftelijk hebben aan te melden vóór 17 Februari bij den Secretaris van de Afdeeling der Weg- en Waterbouwkunde.

Prof. Dr. F. E. C. Scheffer zal zijn colleges voor het 1e en 2e studiejaar voor T, M en N hervatten op Donderdag 31 Januari. Het college voor het 4e en 5e studiejaar voor T en N wordt hervat op Woensdag 6 Februari.

Prof. Ir. E. J. F. Thierens maakt bekend, dat hij wegens ongesteldheid tot nader aankondiging verhinderd is onderwijs te geven.

Lector Dr. G. Meijer zal het college voor het 5e studiejaar voor T hervatten op Dinsdag 5 Februari.

Voor een Scheikundig Ingenieur of eventueel een Candidaat Scheikundig Ingenieur bestaat gelegenheid gedurende een drietal maanden als volontair practisch werkzaam te worden gesteld aan het Gem. Gasbedrijf te Utrecht.

Zij, die hiervoor in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich wenden tot Prof. Ir. G. A. Brender à Brandis.

Geslaagd voor het ingenieursexamen voor Natuurkundig Ingenieur: H. G. Beljers; V. Cohen Henriquez; F. H. van Goor; J. W. van Hasselt; C. J. Heijligers; Ir. C. G. Koops.

Geslaagd voor het ingenieursexamen voor Scheikundig Ingenieur: A. L. Backer; G. H. Berenschot; H. Broese van Groenou; G. Claus; P. J. G. Colthoff; D. H. Douwes; J. de Hulster; A. J. de Kok; Mej. J. H. de Kruyff; J. J. de Lange; Mej. J. W. van Lessen; J. P. Makkink; A. C. ter Poorten; J. Post; P. B. Rottier; C. J. Soeters.

Geslaagd voor het candidaatsexamen voor Scheikundig Ingenieur: W. A. A. Blanche-Koelensmid; P. Boone; M. T. van den Bout; J. van der Burg; Mej. E. J. A. van Dalen; J. Dhont; R. Dooper; J. H. Förch; A. B. G. Grever; A. Hartman; H. L. Kies; A. E. Mans; R. H. Mettievier-Meijer; J. B. Nieman; W. B. Oort; Mej. E. J. Pilon; W. Postema; J. van Rij; E. Sweep (met lof); W. R. Sweep; H. V. Takes; Mevr. J. C. Tinbergen-van der Vloodt; A. van Veen; H. C. Voorhoeve; L. de Waal (met lof); P. J. Wijga; A. J. N. van Wijk.

Geslaagd voor het candidaatsexamen voor Mijningenieur: P. H. Schoute.

Geslaagd voor het candidaatsexamen voor Natuurkundig Ingenieur: M. L. Bazen; I. M. J. Valetton.

Geslaagd voor het candidaatsexamen voor Werktuigkundig Ingenieur: J. M. W. de Jong.

Klop, klop . . . de juffrouw komt binnen.

„Een brief voor u, mijnheer.”

Voorzichtig zet ze een kopje koffie en de boterpot tusschen het bord en de broodschaal. Dan zegt ze: „alstublieft” en als ze weer weggaat zeg ik: „Dank u wel.”

De brief. Kwasi onverschillig bekijk ik hem eens. Hij komt uit Leiden van een onbekend adres. Het lijkt me wel de moeite waard om hem vóór het eten te lezen.

Ik ben weer in de wittebroodsweken. Tenminste zoolang als dat kan, zonder dat ik erbij neerval. 's Morgens, 's middags en 's avonds wittebrood op tafel met boter; met of zonder, dikwijls zonder kaas.

De brief is open en ik lees de datum rechts boven in de hoek, dan de aanhef: „B. J. Schrik niet, maar ik noodig je uit . . .”

Van wie komt dat? Och, van Annemietje . . . Tooneeluitvoering door leden van de V.V.S.L. en bal in de Dierentuin. Dat kan fraai worden, maar wat is er die Vrijdag eigenlijk te doen? Het is een moeilijk geval.

Ik zal Daam eens vragen.

Vrijdag.

Zoemend stuift de elektrische op Leiden af. Ik sta op het portaal. Al vele blikken hebben mij gemonsterd en zijn spottend blijven rusten op de hoge hoed. Er zat nog een heer met hoge hoed in de trein. Maar dat was een dominee, zooals je dadelijk kon zien.

Aan de uitgang wacht Annemietje.

„Dag, hoe maak je het?”, zeg ik.

„O goed. Jij ook?”

„Ja. Maar zeg ik moet je wel bedanken voor de prachtige corsage!”

„O, dat is een buttonhole.” „Je hebt toch een rok aan?”

Ik wilde juist neen zeggen toen ze al zekerheid kreeg door het witte dasje, dat juist zichtbaar was.

„Hier is mijn taxi.”

??

Het gebouw. Drommen taxi's leveren schoon gekleede dames voorzien van uniformgerokte partners, die zich sullig op de achtergrond houden.

Annemietje rommelt in haar taschje. Ze kan haar beurs niet vinden om de taxi te betalen. Een gebaar mijnerzijds is met beslistheid in de kiem gesmoord. Even is de toestand pijnlijk, maar dan brengt een vriendinnetje uitkomst.

Zoo zitten we dan eindelijk en luisteren naar de liefelijke klanken van een ledenorkestje versterkt met een mannetjes-bas. Het „Io Vivat”, eenige malen gebisseerd geeft de officieele personen de volle tijd om plaats te nemen.

In de pauze verpoost een ieder in de hal, waar men het koffiedrinken der officieele personen kan bewonderen.

Annemietje vraagt naar Delftenaren en ik kom woorden te kort om ze allen op te noemen.

„Waar is Arnoud van Doorninck?” vraagt ze.

Ik heb Noutje al gezien en we hebben met een beleefde buiging elkanders tegenwoordigheid opgemerkt.

Dan ziet Annemietje hem ook en stuift op hem af.

Even later stoot ze me aan: „Kijk dat is nu het mooiste meisje van Leiden.”

„O!” zeg ik.

„Vin-je ze mooi.”

„Nee.”

„Hè, jullie mannen ook altijd.”

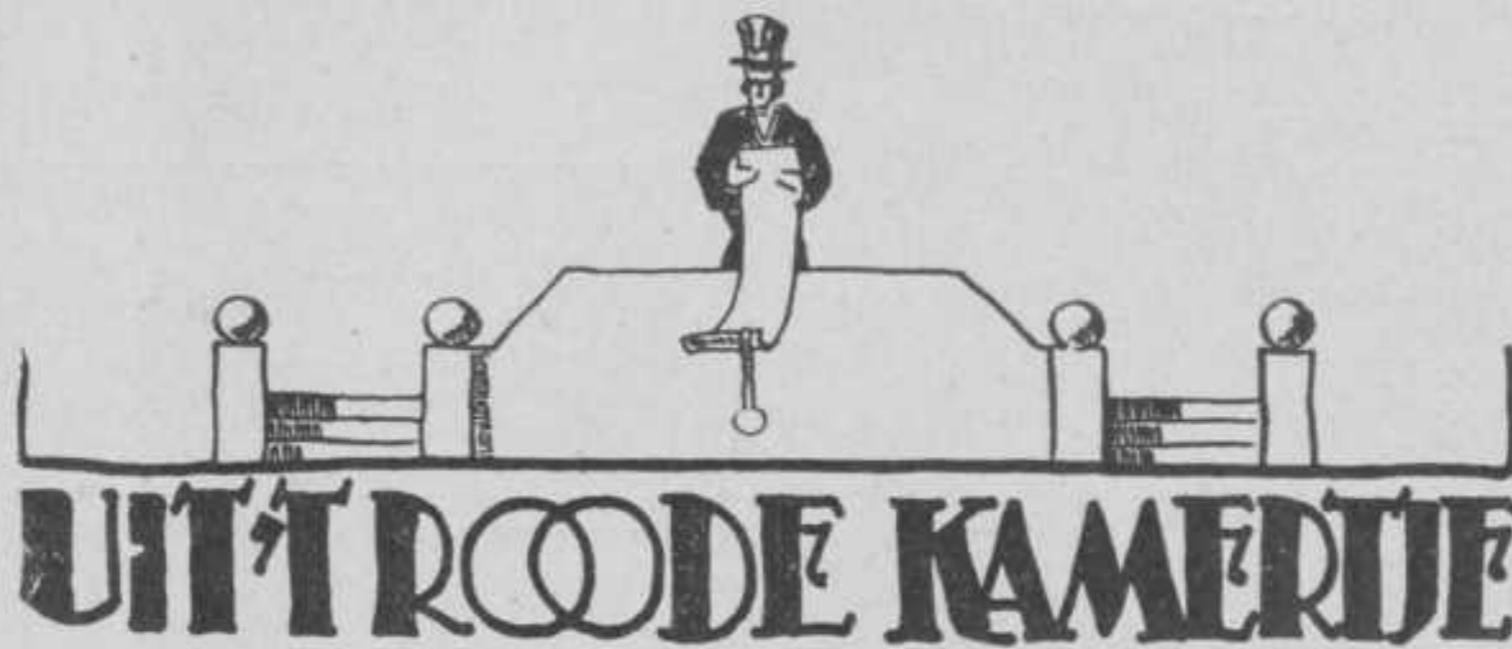
??

Het bal is eerst een schrikkel(lijk)-bal. Forsche muurboompjes langs de kanten weten niet hoe ze zullen kijken. De muzikant Boet loopt steeds maar op de balustrade. Thys echter danst aan een stuk door; en telkens met een ander meisje.

Tijdens het souper weet de muziek met sentimenteete wijzen en dulle walzen een ware carnavalsstemming tevoorschijn te roepen. Iedereen heeft het grootste plezier en Boedie schatert zoo maar van de lach.

Noutje heeft in een hoek een tafel voor zich alleen gevonden en staart ernstig naar al dat enthousiasme.

Annemietje heeft haar bonboekje bij mij in bewaring gegeven.

UIT 'T ROODE KAMERDE

FINANCIEELE COMMISSIE.

De financieele commissie is als volgt samengesteld:

A. Prins,	<i>President.</i>
W. M. Reuhl	<i>Secretaris.</i>
H. J. v. d. Leeuw,	<i>Commissaris.</i>
P. M. Gunst,	<i>Commissaris.</i>
H. G. v. d. Berg,	<i>Commissaris.</i>

Namens den Senaat:

C. W. G. v. d. VELDE, *Secr.*

VEREENIGINGEN

D. S. T. G.

Uitvoering op 9 Februari van „De Koopman van Venetië” in de vertaling van Jac. van Looi onder regie van Eduard Verkade, in de Stads Doelen.

Het Bestuur maakt bekend, dat, behoudens zich voordoende moeilijkheden met de autoriteiten, zoowel de uitvoering van „De Koopman van Venetië” als het bal na afloop daarvan, zullen plaats hebben in de Stads Doelen.

Tijdens het bal bestaat gelegenheid tot het nuttigen van spijsen aan een koud buffet en van diverse dranken.

Balkaarten kosten f 4.— per persoon contant. Deze kaarten zijn tegen betaling van f 1.50 per persoon verkrijgbaar; zij worden verkocht door het Bestuur, dat hiervoor vanaf Woensdag 6 Februari zittingen houdt binnen de Societeit Phoenix van 5 tot 6.30 uur. Het verschil tusschen f 4.— en f 1.50 wordt geïnd over de Societeitsrekening.

Het koude buffet in de Stads Doelen wordt aangericht door de Societeit Phoenix, die hiervoor het bovengenoemde credit verleent aan de leden van den Societeit.

Voor leden van den Societeit, die geen credit hebben bestaat toch gelegenheid met dame het bal te bezoeken, echter tegen contante betaling van f 4.—.

Uitgave der kaarten voor de uitvoering en plaatsbespreking geschiedt eveneens door het Bestuur van het D. S. T. G. op de Societeit Phoenix dagelijks vanaf Woensdag 6 Februari a.s. tusschen 5 en 6.30 uur.

Voor eerste-jaars begint de plaatsbespreking op Donderdag 7 Februari.

Op de lessenaar ligt vanaf heden een lijst voor groepen personen, die versiering wenschen te vormen gedurende het bal. Daarnaast ligt een lijst, waarop zij verzocht worden te teekenen, die genegen zijn hun medewerking te verlenen bij de versiering van de Doelen.

HET BESTUUR.

D. S. M. G. APOLLO.

Het Bestuur deelt mede, dat Donderdag 21 Februari a.s. een uitvoering zal worden gegeven in de Stads Doelen te Delft. Na afloop hiervan zal een bal worden gehouden in de zalen der Societeit Phoenix.

Namens het Bestuur:
A. L. KOLB, *Secretaris.*

De meisjes schijnen ook te denken: „Schoenmaker, blijf bij je leest!” en laten zich wat aanbieden uit hun eigen boekje. Zoo is het weldra zes uur. En met een dankbare uitdrukking op mijn gezicht neem ik afscheid:

„Nu, tot ziens, tot het volgende Lustrum.”

Dag.

Set men de waerelt op zijn kop,
De Menschheid zelf rigt hem weer op.

Kn.

Piet van der Vange
HIPPOLYTUSBUURT 27
DELFT

ONDERWIJS IN:

PIANO.
ORGEL.
THEORIE.

Dipl. KON. CONSERVATORIUM.
Lid v. d. NED. TOONKUNSTEN-
NAARS VER.

ARTISTIEK LEIDER DER MU-
ZIEK bij de N.V. VER. ROTT.
HOFSTAD. TOONEEL (Dir.
COR v. d. LUGT MELCERT).

VRAAGT HET PROSPECTUS
SPEC. VOOR SOLOSPEL.

Firma A. KRÜSE
VOLDERSGRACHT 19 — TELEF. 471

Ook voor fijne vleeschwaren
Speciaal Tieleman & Dros

CHIQUE COSTUUMS NAAR
MAAT MET 2x PASSEN F 25. —

C. SCHÖNBERG

ALLEEN:

WITTE DE WITHSTRAAT 8A — DEN HAAG

UNGER'S
Corpsleverancier

Zoute Bollen
Zoute Stengels
Zoute Krakelingen
Kaasstokjes

Zoete Krakelingen
Boterkleingoed
Botersprits
Boterjanhagel
Zandsterren
Vanillesprits

Gevulde kano's
Gevulde koeken
Gevulde uivers

MARKT 21 - TELEF. 222

Ober vlug een **O.K.**
OUDE DE KUYPER

C. W. van der Snel

TELEFOON 65
POSTREKENING 44178
KOORNMARKT 68
DELFT

Vleeschhouwerij

1^e KWALITEIT
Rund-, Kalfs-, Varkens-
en Lamsvleesch

N.V. „CEMSTO” - Vrijenbanschelaan 22-24

□ □ □ TELEFOON 1020 □ □ □

Het schoonmaak- en
Glazenwasschersbedrijf
voor Delft

AMSTERDAM — HAARLEM — HILVERSUM — VELSEN
LEIDEN — DEN HAAG — DELFT — R'DAM — UTRECHT

FIRMA
C. MEEUWIS
HIPPOLYTUSBUURT 37
DELFT TELEF 1575

Tariefverlaging:

Haarknippen . . . 40 cent
Scheren 20 cent

Bij abonnement:
10% tot 20% reductie

DE FEESTWIJN

CHAMPAGNE LOUIS ROEDERER

AGENTEN: **N. V. Hoogewerff, Chabot & Visser's**
Wijnhandel Den Haag — ROTTERDAM — Arnhem

BIJ UITNEMENDHEID
IS EN BLIJFT DE
VERKRIJGBAAR IN DE
SOCIETEIT „PHOENIX”

„ACADEMIA” Boekhandel en Antiquariaat
OUDE DELFT 101/103 naast Hoofdgebouw T. H. - Telef. 1776

OPRUIMING

romans, boeken over kunst, enz. enz.
Profiteert van onze goedkope aanbieding.

Corpsleverancier

Spekslagerij

Oude Kerkstraat 9
Telefoon 178

Specialiteit in fijne
VLEESCHWAREN

OPGERICHT 1863

FIJNSTE ZAAK HIER TER
STEDE

Aanbevelend,
A. M. STEIJGER.

N.V. BROUWERIJ
D'ORANJEBOOM
ROTTERDAM

Bestelt voor gebruik THUIS in de BROUWERIJ
GEBOTTELD flesschenbier
Houdbaar en heerlijk van smaak

Hoofdagent: **J. T. POST**
Vrouwjutenland 14, Tel. 92, Delft

F. M. D. v. d. Gaag
zorgt

voor Uw meubelen
en verhuizingen

**A
D
R
E
S** → v. d. HEIMSTR. 83
Leverancier Societeit Phoenix
TEL. 1061
GIRO 148427